

Архітектура і мистецтво
доби Середньовіччя

Содержание

1

Архітектурні стилі

2

Романський стиль

3

Готична архітектура

4

Скульптура та вітражі в
Середньовічній архітектурі

5

Мистецтво раннього Відродження

1. Архітектурні стилі.

- Стилiстичні особливості середньовічного мистецтва IX-XII ст. найяскравіше втілено в архітектурі.
- **Архітектура** - це мистецтво проєктування і будівництва споруд і їх комплексів, що формують простір для життя і діяльності людини.
- Розрізняють 2 основні архітектурні стилі тих часів: **романський** і **готичний**.

2. Романський стиль.

- Цей стиль сформувався в X ст і панував в архітектурі 300 років. Запозичений був у давніх римлян- від того і така назва.
- **Романський стиль** — перший загальноєвропейський стиль в архітектурі (X-XII (XIII) ст.), для якого характерні масивні споруди-фортеці.
Найбільша увага приділялася спорудженню [храмів](#)-фортець, [монастирів](#)-фортець, [замків](#)-фортець. Згодом почали прикрашати [фасади](#) таких споруд за допомогою перспективних порталів, різьблених капітелей, рельєфів, скульптур...

Монастир в [Ла-Сеу-д'Уржелъ](#), Іспанія

Поміркуйте: чим зумовлена поява

Храми, збудовані в романському стилі, мали, як правило, такий вигляд: продовгуваті приміщення, поділені колонами опорних стовпів на 3 або 5 частин; споруди не багаті на архітектурні оздоблення ні зовні, ні всередині. Найважливіший елемент-вежі.

Церква св. Пантелеймона у Галичі

Християни почали засвідчувати свою любов до Господа в будівництві розкішних храмів. Матеріалом для них був витесаний білий і рожевий камінь. Храми були такі великі й міцні, що при необхідності могли витримати ворожі набіги й дати прихисток парафіянам і прочанам

Зверху колони прикрашали **капітелі** (різьблений скульптурний орнамент).

У західній частині храму розміщувався **портал** (головний вхід), а у східній — **вівтар** (місце богослужіння).

Всередині приміщень стіни прикрашали **фресками** — розписом фарбами по свіжій, ще вологій штукатурці.

3. Готичний стиль.

Цей стиль середньовічного мистецтва XII-XVст.

Поширений у Західній і Центральній Європі, що **відзначався вертикальною спрямованістю форм, значною кількістю різьблення і оздоблення.**

Найважливіші ознаки: тонкі стіни, висока аркова стеля, великі вікна з **вітражами**, просторі зали. Всі будівлі спрямовувалися вгору.

Досягнуто було завдяки новій технології будівництва: конструкція спиралась на стовпи, простір між якими забудовувався.

Церква Святої Анни у Вільнюсі

Особливості

найвеличнішою будівлею готичної архітектури є собор — символ багатства й могутності міста. Готичні собори були величними, спрямованими до висоти небес. Якщо в романському храмі склепіння спиралося на товсті стіни, то в готичному соборі — на арки, які трималися на стовпах. Це робило споруду просторішою і світлішою.

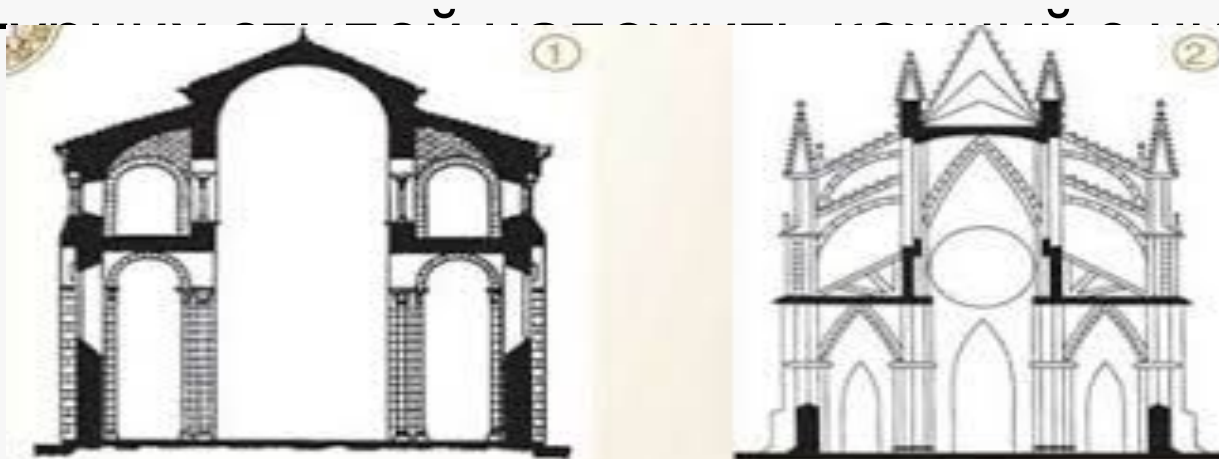
Будинок парламенту, Вестмінстерського палацу, Лондон

- Ознайомтесь із порівняльною таблицею

«Характерні риси РОМАНСЬКОГО і ГОТИЧНОГО архітектурного стилів»

Виконайте практичне завдання:

використовуючи матеріал таблиці, порівняйте ілюстрації розрізу двох храмів та визначте до яких архітектурних стилів вони належать.

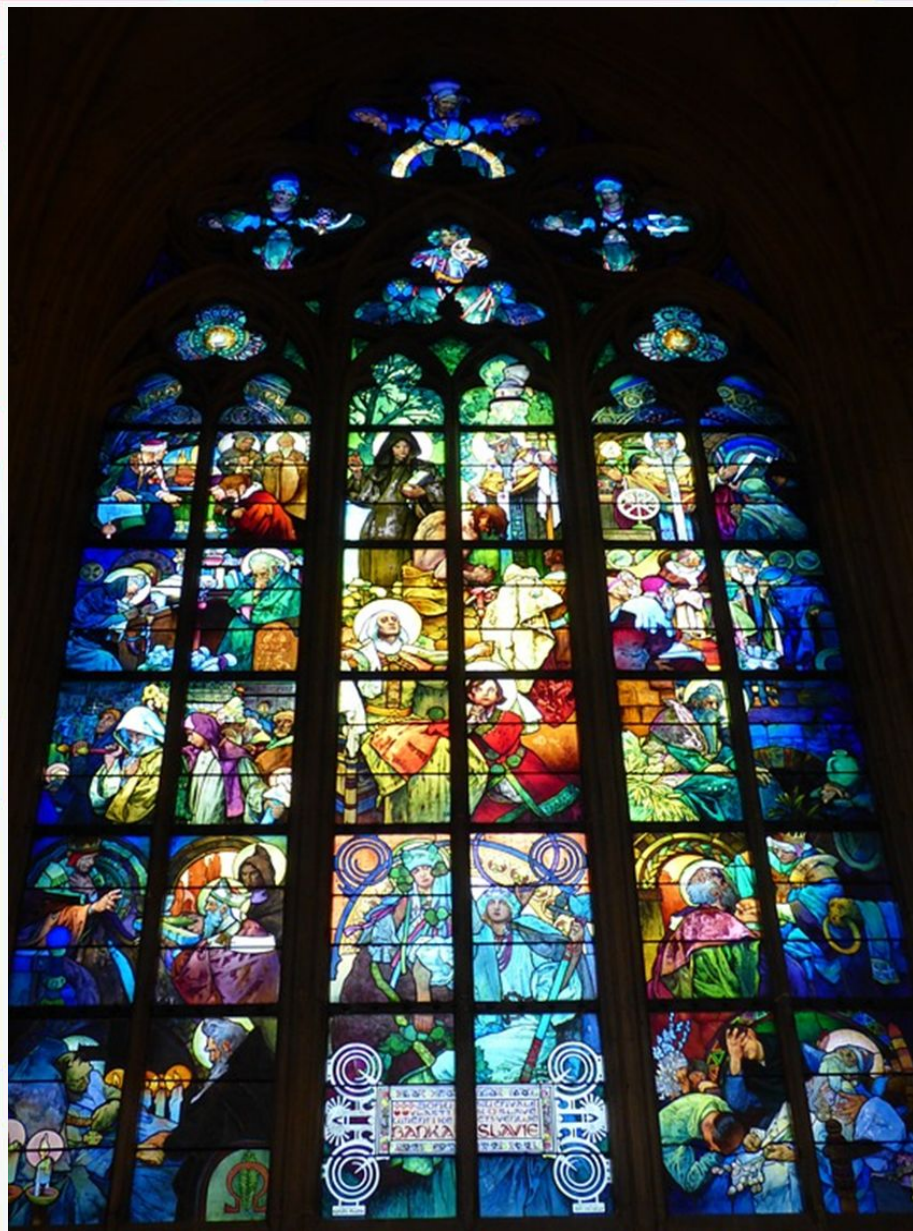
4. Скульптура та вітражі в середньовічній архітектурі.

ВІТРАЖ - декоративна композиція, виконана із різнокольорового скла. Для підсилення гри променів світла використовували кольорове скло. Із нього викладали картини-вітражі із зображеннями людей, рослин, геометричний орнамент.

Вітражі називали «скляною Біблією». Чому?

вітражі

Важливим елементом архітектурного оздоблення готичних храмів стали скульптури, які наповнювали простір храму

Скульптурні портрети
Еккехарда і Ути фон
Балленштед
(близько 1250–1260 рр.)
в Наумбурзькому
соборі, Німеччина
(сучасне фото)

Вітраж
Шартрського
собору (1194–1220 рр.,
Франція, сучасне фото)

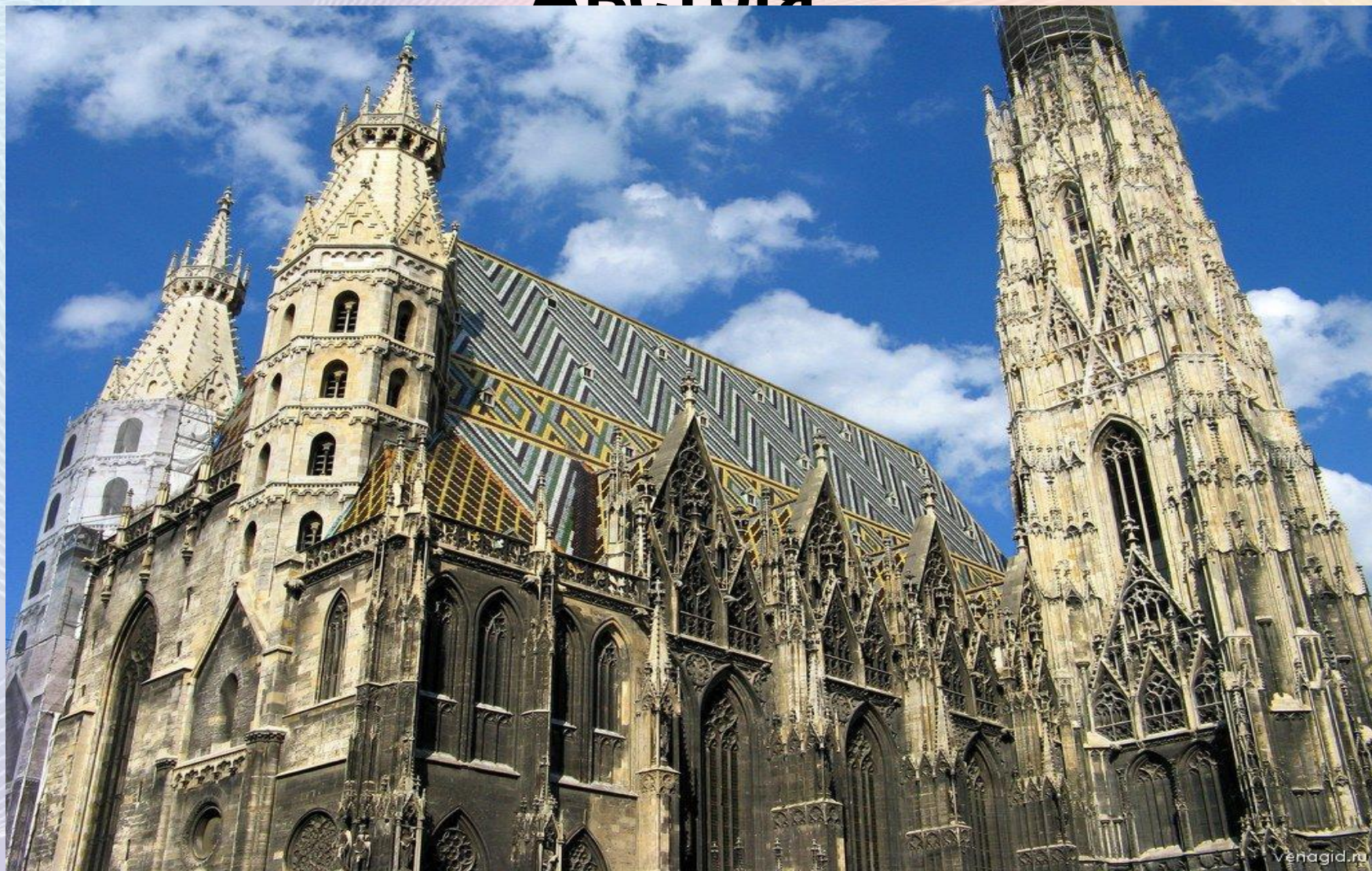

Візантійський собор, Німеччина: 1 – фасад; 2 – скульптурне оздоблення східного порталю.

СОБОР СВЯТОГО СТЕФАНА. Відень.

Австрія

Бургоський собор. Бургос, Іспанія.

Реймський собор. Реймс, Франція

Міланський собор. Мілан, Італія.

Йоркський собор. Йорк, Англія.

Собор Паризької Богоматері. Париж, Франція.

Кельнський собор. Кельн, Німеччина.

Собор Санта-Марія-дель-Фьоре. Флоренція, Італія.

Започаткували в 1296 році будівництво в готичному стилі, було завершено в 1436. Цей кафедральний собор є символом міста і одним з найкрасивіших будівель Флоренції. Примітні зовнішні стіни базилики, облицьовані гарними мармуровими панелями різних відтінків. А так само вражає величезний цегляний купол.

5. Мистецтво Раннього відродження.

- **Джото ді Бондоне** – скульптор, що першим відійшов від середньовічних канонів зображення простору
- **Донателло** - італійський скульптор. Його роботи- «Давид» (1440), «Святий Георгій» (1415-1417 рр.)
- **Сандро Боттічеллі** - італійський художник. Його роботи: «Народження Венери» (1484), «Весна» (1485)

САНДРО БОТТИЧЕЛЛІ

1. Сандро Боттічеллі. Весна. 2. Поклоніння волхвів

Рефлексія до матеріалу уроку

1. Назвіть архітектурні стилі епохи Середньовіччя
2. Основні риси романського стилю
3. Основні риси готичного стилю
4. Що таке вітражі?

ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ

1. *Прочитати параграф 25.*
2. *Підготуватися до уроку узагальнення, тематичного контролю знань до розділу 4.*